
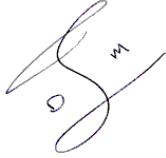






شرکت توزیع نیروی برق استان مرکزی

دستورالعمل حفظ و نگهداری حریم شبکه‌های توزیع نیروی برق

کد مدرک: ۲۰WI۱۴-۰۱

ردیف	سرگروه تهیه کننده	صاحب فرایند	تایید کننده	تصویب کننده
نام	علی عزیزآبادی	داود منصوری	علی قربانپور	محمد الهداد
سمت	مدیر دفتر ایمنی و کنترل ضایعات	معاون بهره‌برداری و دیسپاچینگ	نماینده مدیریت	مدیر عامل
تاریخ	۱۳۹۶/۰۵/۱۷	۱۳۹۶/۰۵/۱۷	۱۳۹۶/۰۵/۱۷	۱۳۹۶/۰۵/۱۷
امضا				

شناسنامه

دستورالعمل حفظ و نگهداری حریم شبکه‌های توزیع نیروی برق

شماره سند : ۲۰WI۱۴-۰۱ تاریخ تصویب: ۱۳۹۶/۰۵/۱۷

سرگروه تهیه کننده: علی عزیزآبادی

نام تایید کننده: علی قربانپور

تصویب کننده: محمد اله داد

دریافت کنندگان سند	اعضاء گروه (تهیه کننده)
تمامی واحدهای تعریف شده در دستورالعمل	- محمداله داد - داود منصوری - ابوالفضل عزیزآبادی - محمود محمودی - حسین قرق در دوست - حسن کیوانپور - رضایادی - علی عزیزآبادی

توجه :

- ۱- کلیه مدارک از تاریخ دریافت لازم الاجرا است.
- ۲- تکثیر مدارک با مجوز نماینده مدیریت مجاز می باشد.



نام مدرک: حفظ و نگهداری حریم شبکه های توزیع نیروی

برق

این دستورالعمل بنا به الزامات و ضرورت های قانونی حفاظت از حریم شبکه های برق در راستای تداوم ارائه خدمات بهینه و مناسب به مشترکین و مصرف کنندگان نیروی برق و نیز پیشگیری از خطرات جانی و مالی از تجاوز به مسیر و حریم قانونی شبکه های توزیع نیروی برق به شرح ذیل تدوین گردید.

۱. هدف

حفظ و نگهداری حریم شبکه های برق و پیشگیری از تجاوز به حریم آن و رفع تجاوز از حریم شبکه های توزیع نیروی برق.

۲. دامنه عملکرد

شبکه توزیع نیروی برق در سطح استان مرکزی

۳. تعاریف

۱.۳. حریم:

با استناد به تصویب نامه حریم ۱۳۴۷ هیات وزیران، عبارت است از فاصله مجاز و مستحذات از شبکه های برق برابر مقررات مربوطه.

۳.۲. کمیته حریم بانی:

کمیته ای است مرکب از مدیر عامل (رییس کمیته)، معاون بهره برداری و دیسپاچینگ، معاون برنامه ریزی و مهندسی / معاون مهندسی، معاون فروش و خدمات مشترکین، مدیر دفتر حقوقی، مدیر دفتر حراست و مدیر دفتر رییس گروه ایمنی (دبیر کمیته) که به منظور پیشگیری و حفظ و نگهداری حریم شبکه های برق در هر شرکت توزیع تشکیل می شود.



نام مدرک: حفظ و نگهداری حریم شبکه های توزیع نیروی

برق

۳,۳. حریم بان:

شخصی حقیقی یا حقوقی است که در هر منطقه / امور / ناحیه / و... حسب مورد از طرف شرکت توزیع بامسئولیت مدیر مربوطه وظیفه بازرسی و کنترل حریم شبکه های برق را مطابق مفاد این دستورالعمل به عهده دارد.

۳,۴. متجاوز حریم:

شخصی است حقیقی یا حقوقی که به طرق مختلف مبادرت به تجاوز به حریم شبکه های برق می نماید.

۳,۵. شبکه های برق:

عبارت است از کلیه تاسیسات و تجهیزات موجود در سطوح ولتاژی مختلف.

۳,۶. شبکه های توزیع نیروی برق:

عبارت است از کلیه تاسیسات و تجهیزات موجود در سطوح ولتاژ فشار متوسط و فشار ضعیف که تحت اختیار و یا مالکیت شرکت های توزیع نیروی برق می باشد.

۳,۷. تجاوز به حریم شبکه های برق:

تجاوز به حریم شبکه های برق ممکن است به طرق ذیل صورت پذیرد:

هرگونه اقدام و مداخله غیر مجاز از قبیل ساخت و ساز در حریم، غرس اشجار، نصب داربست ساختمانها، کار با جرثقیل و سایر ماشین آلات و حمل و نقل در حریم شبکه ها، نصب تراکت و تجهیزات تبلیغاتی، صعود افراد غیر مسوول از پایه های برق و... انجام عملیات ساختمانی موقت در حریم که با اجازه شرکت توزیع ذریبط صورت می پذیرد از مصادیق تجاوز به حریم تلقی نمی گردد.

۴. مراجع:

۱,۴. استانداردهای ISO ۱۴۰۰۱ : ۲۰۰۴ , ISO ۱۸۰۰۱ : ۲۰۰۷ , OHSAS ۱۸۰۰۱ : ۲۰۰۸ , ISO ۹۰۰۱

۲,۴. پروانه فعالیت شرکت توزیع نیروی برق استان مرکزی



نام مدرک: حفظ و نگهداری حریم شبکه های توزیع نیروی

برق

۳،۴. نامه شماره ۱۱/۳۹۴۶ به تاریخ ۹۲/۹/۹ شرکت توانیر با موضوع ابلاغ دستورالعمل حفظ و نگهداری حریم شبکه های توزیع

نیروی برق

۴،۴. تصویب نامه حریم خطوط هوایی انتقال و توزیع نیروی برق به شماره ۱۲۷۲۷/ت/۵۰۷۳۲ ه مورخ ۹۶/۲/۶ هیات وزیران.

۴،۵. ابلاغیه شماره ۱۰۰/۳۰/۴۹۴۹۳/۹۵ مورخ ۹۵/۱۲/۱ وزارت نیرو در خصوص حداقل میزان حریم های زمینی و هوایی خطوط توزیع فشار ضعیف

۵. مسوولیت:

۵،۱. وظایف کمیته حریم بانی:

۵،۱،۱. جلوگیری از تجاوز به حریم و پیگیری امور مربوط به رفع تجاوز از حریم شبکه های برق و عنداللزوم از طریق ارجاع به مقامات قضایی. (فرم شماره ۱ و متعاقب آن، فرم های شماره ۲،۳،۴)

۵،۲،۱. اعلام کتبی موارد مشاهده شده از تجاوز به حریم شبکه های فوق توزیع و انتقال به شرکت های برق منطقه ای ذیربط.

۵،۱،۳. نظارت بر روند ارایه گزارش تجاوز به حریم به واحدهای ذیربط به منظور عدم اعطای انشعاب و سایر خدمات به متجاوزین به حریم شبکه های برق.

۵،۱،۴. اعلام کتبی موارد مشاهده شده از تجاوز به حریم شبکه های توزیع به واحدهای ذیربط.

۵،۱،۵. مکاتبه با شهرداری ها، بنیاد مسکن، بخشداری ها، دهیاری ها و یا سایر ارگان ها مبنی بر تاکید بر اخذ استعلام وضعیت حریم شبکه های برق به منظور تحقق مفاد لایحه قانونی رفع تجاوز از تاسیسات آب و برق کشور مصوب ۱۳۵۹ شورای انقلاب، هنگام صدور پروانه ساختمان و شروع طرح های عمرانی و همچنین کنترل رعایت حریم توسط طراحان و ناظرین دارای پروانه اشتغال به کار مهندسی.

۵،۱،۶. وزارت راه و شهرسازی وفق شیوه نامه اجرایی نظارت بر طراحی و اجرای استاندارد تاسیسات برقی کلیه اماکن ابلاغی وزیر نیرو و وزارت راه و شهرسازی عمل نماید.



نام مدرک: حفظ و نگهداری حریم شبکه های توزیع نیروی

برق

۵،۱،۷. مستندسازی کلیه موارد تجاوز به حریم شبکه های برق و بایگانی متمرکز اخطارهای ابلاغی به متجاوزین به حریم شبکه های توزیع برق.

۵،۱،۸. درخواست از کمیته ها و یا واحدهای ذیربط به منظور ارایه راهکارهای مناسب، متضمن پیشگیری از هرگونه دخل و تصرف در شبکه های توزیع برق و بررسی و انعکاس مراتب به مدیریت عالی شرکت جهت اتخاذ تصمیم مقتضی.

۵،۱،۹. تنظیم رئوس برنامه های اطلاع رسانی و فرهنگ سازی مردمی و صنوف مختلف جهت اجرا از طریق روابط عمومی و آموزش.

۵،۲. وظایف حریم بان:

۵،۲،۱. بازدید از حریم شبکه های توزیع برق به طور مستمر مطابق برنامه زمانبندی تنظیم شده (کلیه مسیرها حداقل یک بار در هر ماه مورد بازدید و کنترل قرار گیرد).

۵،۲،۲. ارایه گزارش های مکتوب و مصور تجاوز به حریم شبکه های توزیع به واحد مربوطه حداکثر پس از سه روز از زمان بازدید (موارد فوری و ضروری از جمله نصب بدون مجوز داربست جهت انجام عملیات ساختمانی و نظایر آن از این حکم مستثنی است و باید بلافاصله به متجاوز اخطار لازم ابلاغ و مراتب به واحد مربوطه گزارش و پیگیری گردد). (فرم شماره ۱ و متعاقب آن، فرم- های شماره ۲،۳،۴)

۵،۲،۳. ارایه گزارش های مکتوب تجاوز به حریم شبکه های فوق توزیع و انتقال به واحد مربوطه (در صورت مشاهده) و تنظیم و ارسال گزارش تجاوز به حریم شبکه های فوق توزیع و انتقال جهت ارسال به شرکت برق منطقه ای توسط شرکت توزیع.

۵،۲،۴. تشکیل پرونده و درج موارد تجاوز به حریم شبکه توزیع در بانک اطلاعاتی مربوطه.

۵،۲،۵. تنظیم و ابلاغ اخطارهای لازم با امضای مجاز واحد مربوطه به متجاوزین و اخذ رسید (با ارسال رونوشت حسب مورد به شهرداری / بخشرداری / دهیاری / شورای اسلامی روستا و نیز دفتر حقوقی شرکت). (فرم شماره ۲۰FM۷۲) و متعاقب آن فرم های شماره ۲۰FM۷۲) و ۲۰FM۷۳) و ۲۰FM۷۴) و ۲۰FM۷۵).

۵،۲،۶. دریافت گزارشات نقض حریم از سایر واحدهای شرکت توزیع یا گزارش های مردمی و بررسی، پیگیری و اقدام لازم.



برق

۵,۲,۷. کلیه اکیپ‌های عملیاتی (خطوط، پست‌ها، روشنایی معابر و...)، نظارتی و مامورین قرائت کنتور و مامورین بازدید، مکلفند در صورت مشاهده موارد تجاوز به حریم، مراتب را به مسوول واحد ذیربط کتبا اعلام نمایند. بدیهی است برای اکیپ‌ها و مامورین پیمانکاری می‌باید موارد در قراردادهای فی‌ما بین منظور گردد.

۶. روش انجام کار

۶,۱. تهیه و تنظیم برنامه زمان‌بندی بازدید ماهانه توسط حریم‌بان و اخذ تاییدنامه به مدیر مربوطه.

۶,۲. انجام بازدیدها توسط حریم‌بان مطابق برنامه زمان‌بندی یا سایر موارد گزارش شده.

۶,۳. تهیه گزارش مصور و دقیق با ترسیم کروکی و ذکر مشخصات محل واقع در حریم توسط حریم‌بان.

۶,۴. ارسال گزارش تجاوز به حریم به مدیر مربوطه.

۶,۵. تشکیل پرونده و ثبت موارد تجاوز به حریم در بانک اطلاعاتی.

۶,۶. اعلام کتبی موارد مشاهده شده از تجاوز به حریم شبکه‌های فوق توزیع و انتقال توسط مدیر مربوطه به کمیته حریم‌بانی.

۶,۷. ارجاع گزارش تجاوز به حریم توسط مدیر مربوطه به واحدهای ذیربط به منظور عدم اعطای انشعاب و سایر خدمات برق به متجاوزین به حریم شبکه‌های برق.

۶,۸. ارجاع گزارشات موارد تجاوز به حریم به واحد مهندسی / طراحی توسط مدیر مربوطه.

۵,۹. مراجعه کارشناس طراحی به محل جهت تعیین نحوه و میزان تجاوز به حریم و تهیه طرح رفع تجاوز و دستور اجرای آن از سوی مقام مجاز.

۶,۱۰. جلوگیری از ادامه کار اشخاص حقیقی یا حقوقی متجاوز به حریم با ابلاغ اخطار کتبی (توسط مدیر ذیربط و درموارد

اضطراری راسا توسط حریم‌بان) و متعاقبا اقدام جهت رفع تجاوز از طریق مجاری ذیربط (فرم شماره ۲۰FM۷۲) و متعاقب آن

فرم‌های شماره (۲۰FM۷۲) و (۲۰FM۷۳) و (۲۰FM۷۴) و (۲۰FM۷۵).



نام مدرک: حفظ و نگهداری حریم شبکه های توزیع نیروی

برق

۶.۱۱. اخذ رسید در تمامی موارد ابلاغ اختاریه‌ها الزامی است و در صورت استنکاف گیرنده، اختاریه در محل الصاق و مراتب ذیل نسخه ثانی درج می‌شود.

۶.۱۲. ارسال رونوشت کلیه مکاتبات به دفتر حقوقی و حسب مورد به کمیته حریم بانی، دفتر حراست و یا سایر واحدهای ذیربط توسط مدیر مربوطه.

۶.۱۳. ارسال گزارش عملکرد ماهانه بازدیدها و جمع‌بندی مشکلات مشاهده شده و پیشنهادهای اصلاحی به کمیته حریم بانی توسط مدیر واحد عملیاتی.

۶.۱۴. برنامه‌ریزی و تشکیل منظم جلسات کمیته حریم بانی به‌طور ماهانه.

۶.۱۵. انعکاس موارد مشاهده شده از تجاوز به حریم شبکه‌های فوق توزیع و انتقال به شرکت برق منطقه‌ای توسط شرکت توزیع.

۶.۱۶. اعلام کتبی موارد مشاهده شده از تجاوز به حریم شبکه‌های توزیع به واحدهای ذیربط.

۶.۱۷. بررسی، کنترل و نظارت بر روند اجرای بازدیدها و گزارش عملکرد ماهانه واحدهای عملیاتی توسط مدیر مربوطه.

۶.۱۸. تهیه و تنظیم مکاتبات لازم با شهرداری‌ها، بنیاد مسکن، بخشداری‌ها، دهیاری‌ها و یا سایر ارگان‌ها مبنی بر تاکید بر اخذ

استعلام وضعیت حریم شبکه‌های برق به منظور تحقق مفاد لایحه قانونی رفع تجاوز از تاسیسات آب و برق کشور مصوب ۱۳۵۹

شورای انقلاب، هنگام صدور پروانه ساختمان و شروع طرح‌های عمرانی و همچنین کنترل رعایت حریم توسط طراحان و ناظرین

دارای پروانه اشتغال به کار مهندسی وزارت راه و شهرسازی وفق شیوه‌نامه اجرایی نظارت بر طراحی و اجرای استاندارد تاسیسات

برقی کلیه اماکن ابلاغی وزیر نیرو و وزارت راه و شهرسازی و پیگیری‌های مربوطه.

۶.۱۹. نظارت بر مستندسازی کلیه موارد تجاوز به حریم شبکه‌های برق و بایگانی متمرکز اختاریه‌های ابلاغی به متجاوزین به حریم

شبکه‌های توزیع برق.

۶.۲۰. بررسی راهکارهای مناسب متضمن پیشگیری از هرگونه دخل و تصرف در شبکه‌های توزیع برق و سیاست‌گذاری و ابلاغ

آن.

۶.۲۱. نظارت بر اجرای برنامه‌های اطلاع‌رسانی و فرهنگ‌سازی مردمی و صنوف مختلف.



برق

۶,۲۲. نظارت بر برنامه ریزی و اجرای مناسب دوره های آموزشی حریم بانان و سایر کارکنان مرتبط.

۷. شرایط احراز شغلی حریم بانان

۷,۱. داشتن تجربه کافی و یا حداقل مدرک تحصیلی دیپلم برق

۷,۲. توانایی جسمی و فکری لازم

۷,۳. حداقل یک سال سابقه کار مفید در واحدهای فنی

۷,۴. گذراندن آموزش های لازم شامل:

۷,۴,۱. استاندارد شبکه های برق و مسایل ایمنی

۷,۴,۲. قوانین و مقررات مربوط به برق و حریم شبکه های آن

۷,۴,۳. نقشه خوانی (فیزیکی و الکترونیکی)

۷,۴,۴. نحوه تنظیم فرم ها و گزارش ها

۷,۴,۵. چگونگی ابلاغ اختاریه ها

۷,۴,۶. آشنایی با محدوده عملیاتی

۸. مدارک و تجهیزات ایمنی و ابزار کار حریم بانان

۸,۱. کارت شناسایی

۸,۲. فرم های مربوطه اعم از اختاریه و غیره

۸,۳. لباس کار متحدالشکل و کفش کار مناسب

۸,۴. تجهیزات ایمنی فردی و گروهی

۸,۵. دوربین عکاسی



نام مدرک: حفظ و نگهداری حریم شبکه های توزیع نیروی

برق

۸.۶. تجهیزات اندازه گیری فواصل و حریم ها (ارتفاع سنج امواج صوتی و متر)

۸.۷. دوربین چشمی

۸.۸. وسیله نقلیه مناسب

۹. آموزش کارکنان

با توجه به اهمیت و لزوم آشنایی، ضروریست تمام کارکنان مربوطه در زمینه شناخت کامل این دستورالعمل دوره آموزشی لازم را طی نمایند.

۱۰. تفسیر دستورالعمل

مرجع رفع هر گونه ابهام در تعریف و تفسیر مفاد این دستورالعمل معاونت هماهنگی توزیع توانیر و با مشارکت دفتر حقوقی می-باشد.

۱۱- فرم ها و سوابق:

مدت نگهداری	محل نگهداری	کد مدرک	نام مدرک	ردیف
یک سال	ایمنی	۱۲FM۰۱	فرم ترسیم کروکی	۱
یک سال	(اتوماسیونی)	۱۲FM۱۰۹	فرم مجوز حریم شبکه های فشار ضعیف	۲
یک سال	ایمنی	۱۲FM۱۱۰	اعلام نظر در مورد حریم	۳
یک سال	ایمنی	۲۰FM۷۲	گزارش حریم بان	۴
یک سال	ایمنی	۲۰FM۷۳	فرم اخطار به حریم	۵
یک سال	ایمنی	۲۰FM۷۴	فرم تقاضای معرفی نماینده از دادگستری جهت رفع تجاوز از حریم	۶
یک سال	ایمنی	۲۰FM۷۵	فرم صورت جلسه رفع تجاوز از حریم شبکه برق	۷
یک سال	ایمنی	۲۰FM۷۸	فرم ثبت اطلاعات شناسایی رفع حریم	۸



۱۲. ضمایم

۱۲,۱. تصویب نامه حریم خطوط هوایی انتقال و توزیع نیروی برق به شماره ۱۲۷۲۷/ت/۵۰۷۳۲ ه مورخ ۹۶/۲/۶ هیات وزیران.

۱۲,۲. بروشور نحوه تخفیف حداقل میزان حریم های زمینی و هوایی خطوط توزیع فشار ضعیف.

۱۲,۳. قانون سازمان برق ایران - مصوب ۱۹ تیر ۱۳۶۴.

۱۲,۴. لایحه قانونی راجع به اشخاصی که بدون مجوز قانونی به منظور بهره گیری از آب و برق تاسیسات وزارت نیرو و شرکت ها و سازمان های تابعه اقدام می نمایند. مصوب ۲۵ اسفند ۱۳۵۸ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران.

۱۲,۵. لایحه قانونی رفع تجاوز از تاسیسات آب و برق کشور- مصوب ۳ تیر ۱۳۵۹ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران



۱۲،۱. تصویب‌نامه حریم خطوط هوایی انتقال و توزیع نیروی برق به شماره ۱۲۷۲۷/ت ۵۰۷۳۲ ه

مورخ ۹۶/۲/۶ هیات وزیران:

ماده ۱- در این تصویب‌نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح به کار می‌روند:

الف) خط برق: مجموعه‌ای از تجهیزات و متعلقات نظیر پایه، دکل، هادی، مقره و کابل که به منظور انتقال و توزیع نیروی برق مورد استفاده قرار می‌گیرد.

ب) محورخط: خط فرضی رابط بین مرکز پایه‌ها در طول خطوط هوایی و در کابل‌های زمینی و زیر سطح آب در طول خط.

ج) مسیر خط: نواری در طول خطوط برق، که در خطوط هوایی حاصل از تصویر هادی‌های جانبی خط بر روی زمین و در کابل‌های زمینی و زیر سطح آب منطبق با عرض مستحده مربوطه است.

د) حریم: حریم خطوط نیروی برق به دو نوع زمینی و هوایی تقسیم می‌شود:

۱- حریم زمینی: دو نوار در طرفین مسیر خط و متصل به آن از سطح زمین که عرض هر یک از این دو نوار در این تصویب‌نامه تعیین شده است.

۲. حریم هوایی: نقاطی در هوا در امتداد هادی و به شکل مستطیل، ناشی از اعمال حریم‌های افقی و عمودی به شرح زیر که هادی جریان برق در مرکز آن قرار می‌گیرد:

۲-۱ حریم عمودی: فاصله عمودی در هوا از طرفین هادی جریان برق در راستای قائم که در این تصویب‌نامه تعیین شده است.

۲-۲ حریم افقی: فاصله افقی در هوا از طرفین هادی جریان برق در راستای افق که در این تصویب‌نامه تعیین شده است.

ه- ردیف ولتاژ: ولتاژ اسمی خطوط نیروی برق

و- خط فشار ضعیف: خطی که دارای ولتاژ کمتر از یک هزار ولت است.

ز- خط فشار متوسط: خطی که دارای ولتاژ یک هزار ولت تا شصت و سه هزار ولت است.

ح - خط فشار قوی: خطی که دارای ولتاژ شصت و سه هزار ولت و بالاتر است.

ماده ۲- حریم خطوط هوایی برق با توجه به ردیف ولتاژهای مختلف به شرح زیر تعیین می‌شود:

۱- حریم خطوط هوایی فشارضعیف: حریم خطوط نیروی برق کمتر از یک هزار ولت، به صورت زمینی بوده که حداکثر آن (۱/۳) متر می‌باشد.

تبصره: مطابق ابلاغیه شماره ۱۰۰/۳۰/۴۹۴۹۳/۹۵ مورخ ۹۵/۱۲/۱ وزارت نیرو و نظر به اختیارات حاصل از تبصره بندهای ۱ و ۲

ماده ۲ تصویب‌نامه خطوط هوایی انتقال و توزیع نیروی برق شماره ۱۲۷۲۷/ت/۵۰۷۳۲ مورخ ۹۴/۲/۶ هیات محترم وزیران، حداقل

میزان حریم‌های زمینی و هوایی خطوط توزیع فشار ضعیف به شرح زیر می‌باشد:

الف - حریم زمینی خطوط فشار ضعیف ۱/۳ متر می‌باشد لکن مدیریت توزیع برق شهرستان‌ها می‌توانند بر اساس توجیحات فنی و شرایط مقرر در این بخشنامه با حفظ حق دسترسی به خط و کمال انتفاع از آن و با رعایت استانداردها و ضوابط فنی ابلاغ شده، با تایید مدیر عامل یا نماینده وی (معاونت بهره‌برداری و دیسپاچینگ)، حسب مورد حریم‌های جدول ذیل را جایگزین نمایند:

ردیف	موقعیت محلی و نوع هادی	میزان حریم زمینی (متر)	میزان حریم هوایی (متر)	
			عمودی	افقی
۱	خطوط برق با سیم لخت در مجاورت اعیان و مستحذات بدون قابلیت دسترسی عرفی به خط	۰/۷		
۲	خطوط برق با سیم لخت در مجاورت علائم راهنما، آنتن، کیوسک تلفن، چراغ روشنایی خیابان، تابلوی تبلیغاتی و پایه پرچم و نظایر آنها با ویژگی غیرموقت		۱/۳	۰/۹
۳	خطوط برق با کابل خودنگهدار در مجاورت اعیان و مستحذات با قابلیت دسترسی عرفی به خط		۱/۳	۰/۹
۴	خطوط برق با کابل خودنگهدار در مجاورت اعیان و مستحذات بدون قابلیت دسترسی عرفی به خط		۰/۹	۰/۵
۵	خطوط برق با کابل خودنگهدار در مجاورت علائم راهنما، آنتن، کیوسک تلفن، چراغ روشنایی خیابان، تابلوی تبلیغاتی، پایه پرچم و نظایر آنها با ویژگی غیرموقت		۰/۵	۰/۵
۶	خطوط برق با کابل خودنگهدار دیواری، منصوب بر اعیان و مستحذات		۰/۰۵	۰/۰۵

ب- کابل اتصال خطوط هوایی برق به محل لوازم اندازه‌گیری مشترکین (کابل سرویس هوایی) به شرط حفظ حق دسترسی به خط برق و رعایت استانداردها و ضوابط فنی ابلاغ شده، حریم ندارد.

ج- شرکت برق، در مورد خطوطی که در مجاورت سایر خطوط برق احداث می‌نماید و نیز تاسیسات و تجهیزاتی که روی پایه‌ها یا در مجاورت خطوط برق خود نصب می‌نماید، به شرط رعایت استانداردها و ضوابط فنی ابلاغ شده، ملزم به رعایت حریم متقابل (حریم خط برق نسبت به خطوط یا تاسیسات و تجهیزات خطوط برق مجاور) نمی‌باشد.

د- منظور از دسترسی عرفی به خط برق در این بخشنامه، مواردی نظیر مستحذات دارای پنجره یا درب باز شو به سمت خطوط برق، بالکن یا پیش‌آمدگی، و یا دسترسی از طریق پشت بام، دیوار و نردبان ثابت است؛ که فاصله افقی و عمودی لبه‌ی انتهایی آن‌ها از خطوط برق به ترتیب کمتر از $1/25$ و $2/5$ متر باشد.

ه- تاسیسات و تجهیزات موقت جهت کار در مجاورت حریم خطوط برق شامل داربست و بالابر و نظایر آن مشمول این بخشنامه نبوده و در این خصوص، کسب مجوز قبلی از شرکت برق ضروری است.

۲- حریم خطوط هوایی فشارمتوسط:

الف) حریم خطوط نیروی برق ردیف ولتاژ یک هزار تا بیست هزار ولت به صورت زمینی بوده که حداکثر $(2/10)$ متری باشد.

ب) حریم خطوط نیروی برق ردیف ولتاژ سی و سه هزار ولت به صورت زمینی بوده که حداکثر آن $(3/5)$ متر می‌باشد.

تبصره- حداقل میزان حریم در خطوط فشارضعیف و متوسط موضوع بندهای (۱) و (۲) و یا جایگزینی حریم هوایی به جای حریم زمینی حداکثر تامقادیر مندرج در بندهای مذکور با شرط وجود حق دسترسی به خطوط برق و کمال ارتفاع از آن، براساس نوع هادی، ضوابط فنی ابلاغی وزارت نیرو، عوارض طبیعی، موقعیت محلی و سایر شرایط مطابق نظر وزیر نیرو تعیین می‌شود.

براساس نامه شماره $94/7010/247$ مورخه $94/02/30$ جناب آقای دکتر علی نظری منتظر مدیر کل دفتر حقوقی و پاسخگویی به شکایات، اعمال حریم هوایی تا پیش از صدور بخشنامه وزارت محترم نیرو، ممنوع می‌باشد.

۳- حریم خطوط هوایی فشارقوی:

الف) حریم خطوط نیروی برق ردیف ولتاژ شصت و سه هزارولت به صورت زمینی و برابر (۸) متر می‌باشد.

ب) حریم خطوط نیروی برق ردیف ولتاژ یکصد و سی هزارولت به صورت زمینی و برابر (۹) متر می‌باشد.

ج) حریم خطوط نیروی برق ردیف ولتاژ دویست و سی هزار ولت به صورت زمینی و برابر $(11/9)$ متر می‌باشد.

د) حریم خطوط نیروی برق ردیف ولتاژ چهارصد هزارولت به صورت زمینی و برابر (۱۴) متر می‌باشد.

ه) حریم خطوط نیروی برق ردیف ولتاژ هفتصد و شصت و پنج هزارولت به صورت زمینی و برابر (۲۵) متر می‌باش

تبصره- وزارت نیرو می‌تواند در داخل و خارج از محدوده شهرها به صورت کلی یا موردی بر اساس ضوابط فنی ابلاغی آن وزارت موقعیت محلی و سایر شرایط و به شرط اطمینان از استقامت خط حریم هوایی را به شرح زیر اعمال نماید؛ در این صورت سی درصد (۳۰٪) از حریم‌های زمینی بند (۳) لازم‌الاجرا می‌باشد:

۱- در خطوط نیروی برق ردیف ولتاژ شصت و سه هزار ولت حریم افقی (۳) متر و حریم عمودی (۶) متر می‌باشد.

۲- در خطوط نیروی برق ردیف ولتاژ یکصد و سی هزار ولت حریم افقی (۴/۵) متر و حریم عمودی (۷) متر می‌باشد.

۳- در خطوط نیروی برق ردیف ولتاژ دویست و سی هزار ولت حریم افقی (۶/۵) متر و حریم عمودی (۸) متر می‌باشد.

۴- در خطوط نیروی برق ردیف ولتاژ چهارصد هزار ولت حریم افقی (۹) متر و حریم عمودی (۱۰) متر می‌باشد.

۵- در خطوط نیروی برق ردیف ولتاژ هفتصد و شصت و پنج هزار ولت حریم افقی (۲۰) متر و حریم عمودی (۱۵) متر می‌باشد.

ماده ۳- در مواردی که خطوط هوایی فشارقوی از عوارض طبیعی نظیر جنگل، کوه و دره عبور نماید و همچنین در مواردی که اعمال حریم زمینی دشوار باشد، به پیشنهاد شرکت برق مربوط و تصویب وزیر نیرو با رعایت ضوابط فنی و ایمنی، می‌توان به صورت موردی حریم‌های هوایی مندرج در تبصره بند (۳) ماده (۲) را با شرط وجود حق دسترسی به خطوط برق و کمال ارتفاع از آن، جایگزین حریم زمینی نمود.

ماده ۴- در مورد توسعه محدوده شهر در اراضی و املاک خارج از محدوده‌ای که قبلاً خطوط نیروی برق با استفاده از حق حریم در آن ایجاد شده، وزارت نیرو و شرکت‌های برق کماکان از حق حریم استفاده می‌نمایند.

ماده ۵- در صورتی که ردیف‌های ولتاژی در آینده بین ردیف‌های ولتاژ مذکور در این تصویب‌نامه به وجود آید، حریم زمینی و یا هوایی آن به تناسب حریم نزدیکترین ردیف ولتاژی بالاتر آن تعیین خواهد شد.

تبصره - تعیین و تشخیص ردیف ولتاژ خطوط نیروی برق با وزارت نیرو می‌باشد.

ماده ۶- هرگونه عملیات ساختمانی و اقداماتی نظیر ایجاد تاسیسات صنعتی، مسکونی، مخازن سوخت، انبارداری و تاسیسات دامداری یا باغ یا درخت‌کاری در مسیر و حریم زمینی و هوایی خطوط انتقال و توزیع نیروی برق ممنوع است و فقط اقداماتی از قبیل زراعت فصلی و سطحی، حفظ یا کاشت درختان کم ارتفاع، حفرچاه و قنوات بدون استفاده از دکل حفاری، اکتشاف و بهره‌برداری ازمعادن، راه‌سازی واحداث شبکه آبیاری مشروط بر اینکه مانعی برای دسترسی به خطوط برق برای وزارت نیرو و شرکت‌های برق ایجاد ننماید و سبب ایجاد خسارت برای تاسیسات خطوط برق نگردد با رعایت ماده (۸) این تصویب‌نامه بلامانع است.

تبصره ۱- تراکم و نوع درختان کم ارتفاع با توجه به وضعیت جغرافیایی محل و سایر شرایط توسط وزارت نیرو باکسب اطلاع از مراجع ذیربط اعلام خواهد شد.

تبصره ۲- ایجاد شبکه آبیاری، حفر چاه و قنوت و راه‌سازی در اطراف پایه‌های خطوط نباید در فاصله‌ای کمتر از (۳) متر از پی پایه‌ها انجام گیرد. بهره‌برداری از معادن باید با رعایت ضوابط فنی از جمله ضوابط استقامت خطوط و در فاصله‌ای بیشتر از حریم زمینی مربوط به آن خط از اطراف پایه‌های آن انجام پذیرد.

تبصره ۳- استفاده از مواد منفجره در مسیر و حریم خطوط برق ممنوع است.

تبصره ۴- آن قسمت از بام ساختمان‌هایی که در محدوده زیر حریم هوایی در خارج از مسیر حریم‌های زمینی و هوایی قرارداد باید با شیب بیش از (۴۵) درجه باشد. در صورتی که سقف ساختمان‌های موضوع این تبصره فاصله‌ای بیش از (۴) متر از حریم عمودی داشته باشد رعایت این تبصره الزامی نیست.

ماده ۷- اشخاصی که برخلاف مقررات این تصویب‌نامه اقدام به عملیات و تصرفاتی در مسیر و حریم‌های زمینی و هوایی و در زیر حریم هوایی خطوط برق نمایند، مکلفند به محض اعلام وزارت نیرو و یا شرکت‌های برق، عملیات و تصرفات را متوقف و به هزینه خود نسبت به رفع آثار عملیات و تصرفات مبادرت نمایند. در غیر این صورت بر اساس لایحه قانونی رفع تجاوز از تاسیسات آب و برق کشور- مصوب ۱۳۵۹- عمل می‌شود.

ماده ۸- کلیه عملیات مربوط به راه‌سازی، کشاورزی، حفر چاه و قنوت، عبور و حمل بار و ماشین‌آلات و مانند آن در مسیر و حریم خطوط نیروی برق و در زیر حریم هوایی توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی باید با رعایت اصول حفاظتی به منظور جلوگیری از بروز خطرات جانی و ورود خسارات مالی باشد و در مورد حفر چاه، قنوت و راه‌سازی قبلاً از شرکت‌های برق وزارت نیرو، استعلام و اجازه کتبی کسب گردد و در هر حال نظر شرکت‌های ذیربط باید ظرف یک ماه از تاریخ وصول درخواست اعلام شود.

ماده ۹- حریم کابل‌های برق در زیرزمین و زیر سطح آب نیم‌متر به صورت افقی و تا دو متر به صورت عمودی از محور کابل مطابق ضوابط فنی وزارت نیرو با حق دسترسی می‌باشد و در مواردی که کابل با سایر تاسیسات شهری از قبیل تلفن، لوله‌کشی آب، فاضلاب، گاز و مانند آن تقاطع نماید ضوابط فنی متداول شبکه انتقال و توزیع نیروی برق باید رعایت شود.

ماده ۱۰- رعایت حریم و ضوابط فنی مصوب خطوط نیروی برق توسط اشخاص حقیقی و حقوقی الزامی است و در هر مورد که تاسیسات زیربنایی جدید مانند خطوط مخابراتی، راه و راه‌آهن، نفت، گاز، آب و فاضلاب با خطوط نیروی برق تقاطع نماید یا در حریم آن واقع شود این عمل با اخذ مجوز از وزارت نیرو یا شرکت‌های ذیربط انجام می‌گردد. در مواردی که خطوط جدید نیروی برق از روی تاسیسات زیربنایی موجود عبور نماید رعایت حریم و ضوابط مربوطه با هماهنگی دستگاه‌های ذیربط الزامی است.

ماده ۱۱- به منظور اطلاع صاحبان اراضی و املاک واقع در مسیر و حریم خطوط نیروی برق و جلب توجه آنان به اجرای مفاد قانون سازمان برق ایران، وزارت نیرو یا شرکت‌های برق از طریق نشر آگهی در جراید و یا سایر وسایل مقتضی قابل استناد، آغاز اجرای عملیات احداث خط نیروی برق را اعلام می‌کند.

ماده ۱۲- در صورت کاهش حریم‌های خطوط برق در اجرای این تصویب‌نامه و پرداخت مابه‌ازایی به دلیل اعمال محدودیت‌های پیشین به درخواست مالک و تاییدیه وجه آن به قیمت کارشناسی روز با رعایت مقررات مربوط مرتفع می‌گردد.

تبصره- چنانچه حریم‌های خطوط برق واقع در معابر عمومی و یا اراضی متعلق به بخش‌های عمومی و دولتی و یا نیروهای نظامی و انتظامی کاهش یابد، املاک یا اراضی آزاد شده بدون دریافت هرگونه وجهی به دستگاه اجرایی مربوط واگذار خواهد شد. در مورد سایر اراضی برابر با طرح‌های توسعه و عمران کالبدی ذیربط مصوب اقدام خواهد شد.

ماده ۱۳- این تصویب‌نامه جایگزین تصویب‌نامه شماره ۲۹۰۵۲ مورخ ۱۳۴۷/۱۰/۸ می‌شود.

۱۲,۲. بروشور نحوه تخفیف حداقل میزان حریم‌های زمینی و هوایی خطوط توزیع فشار ضعیف:

مطابق ابلاغیه شماره ۱۰۰/۳۰/۴۹۴۹۳/۹۵ مورخ ۹۵/۱۲/۱ وزارت نیرو و نظر به اختیارات حاصل از تبصره بندهای ۱ و ۲ ماده ۲

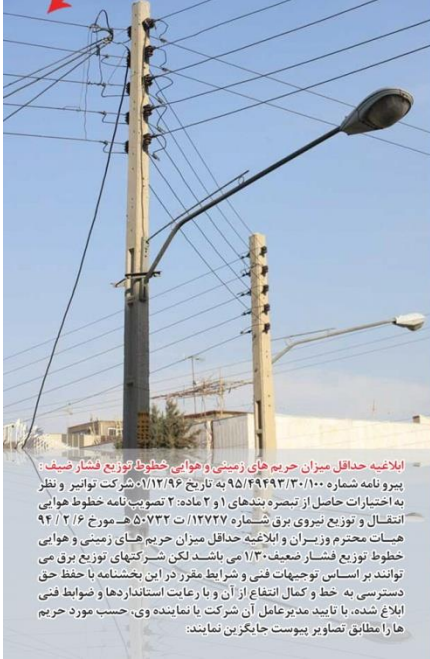
تصویب‌نامه خطوط هوایی انتقال و توزیع نیروی برق شماره ۱۲۷۲۷/ت/۵۰۷۳۲ مورخ ۹۴/۲/۶ هیات محترم وزیران، بروشور

حداقل میزان حریم‌های زمینی و هوایی خطوط توزیع فشار ضعیف به شرح زیر می‌باشد:



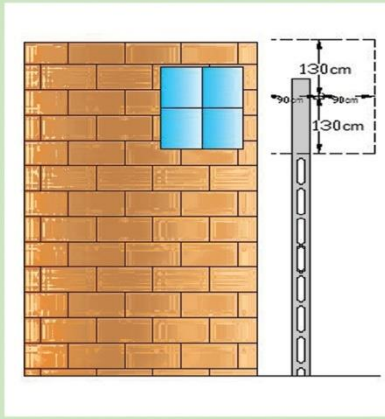
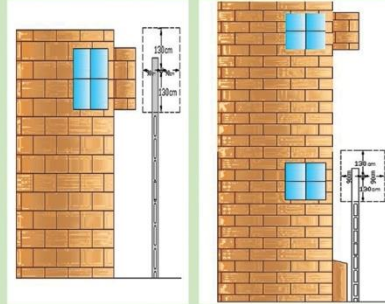
شرکت توزیع نیروی برق استان مرکزی
معاونت بهره‌برداری و دیسپاچینگ
دفتر ایمنی و کنترل ضایعات

خطوط هوایی فشار ضعیف ۳۰۰ ولت

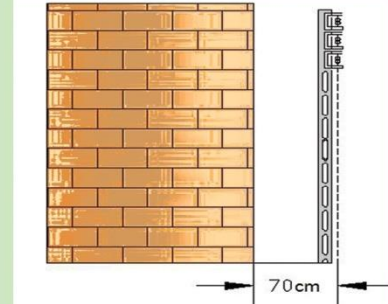


ابلاغیه حداقل میزان حریم های زمینی و هوایی خطوط توزیع فشار ضعیف :
پیرو نامه شماره ۳۰/۱۰۰/۴۹۴۳/۹۵ به تاریخ ۱۳/۱۲/۹۶ شرکت توانیر و نظر به اختیارات حاصل از تبصره بندهای (۱ و ۲) ماده ۲ تصویب نامه خطوط هوایی انتقال و توزیع نیروی برق شماره ۱۳۷۲۷/ت ۵۰۷۳۲۲ هـ مورخ ۱۳/۲/۹۴ هیات محترم وزیران و ابلاغیه حداقل میزان حریم های زمینی و هوایی خطوط توزیع فشار ضعیف ۱/۳۰ می باشد لکن شرکت های توزیع برق می توانند بر اساس توجیهات فنی و شرایط مقرر در این بخشنامه با حفظ حق دسترسی به خط و کمال ارتفاع از آن و با رعایت استانداردها و ضوابط فنی ابلاغ شده، با تایید مدیرعامل آن شرکت با نماینده وی، حسب مورد حریم ها را مطابق تصاویر بیوست جایگزین نمایند:

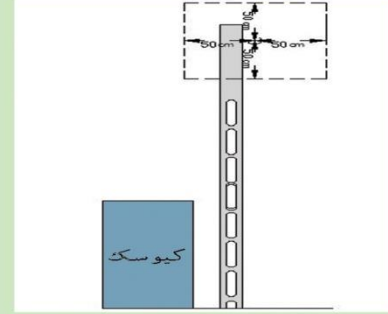
موقعیت محلی و نوع هادی	میزان حریم (متری)	میزان حریم هوایی (متری)
خطوط برق با کابل خودنگهدار در مجاورت امیران و مستحذات بدون قابلیت دسترسی عرفی به خط	زمینی (متری)	افقی
	۰.۷	۰.۹



موقعیت محلی و نوع هادی	میزان حریم (متری)	میزان حریم هوایی (متری)
خطوط برق با سیم تخت در مجاورت امیران و مستحذات بدون قابلیت دسترسی عرفی به خط	زمینی (متری)	افقی
	۰.۷	۰.۹



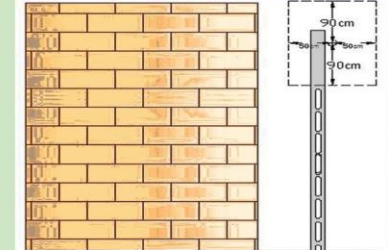
موقعیت محلی و نوع هادی	میزان حریم (متری)	میزان حریم هوایی (متری)
خطوط برق با کابل خودنگهدار در مجاورت علائم راهنمایی، کیوسک تلفن، برجک روشنایی خیابان، تابلوی تبلیغاتی، پایه پرچم و نظایر آنها با ویژگی غیر موقت	زمینی (متری)	افقی
	۰.۵	۰.۵



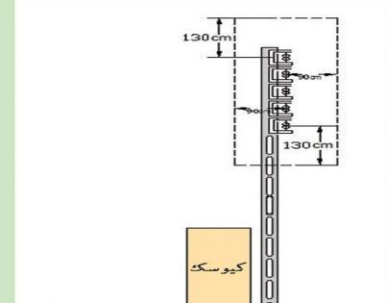
بر اساس ماده ۶ تصویب نامه شماره ۱۳۷۲۷/ت ۵۰۷۳۲۲ حریم خطوط هوایی انتقال و توزیع نیروی برق مصوب ۱۳۹۴/۲/۶، هرگونه عملیات ساختمانی و اقدامات نظیر ایجاد تاسیسات صنعتی، مسکونی، مخازن سسوخ، انبارداری و تاسیسات دامداری یا باغ و درختکاری در مسیر و حریم خطوط انتقال توزیع نیروی برق ممنوع است.

بر اساس ماده ۹ لایحه قانونی رفع تجاوز از تاسیسات آب و برق مصوب ۱۳۹۵ تیر ۳، چنانچه در مسیر حریم خطوط انتقال و توزیع نیروی برق، حریم کانالها و انهار آبیاری، احداث ساختمان یا درختکاری و هر نوع تصرف خلاف مقررات شده یا بشود، سازمان های آب و برق بر حسب مورد با اعطای مهلت مناسب یا حضور نماینده دادستان مستحذات غیرمجاز را قلع و قمع و رفع تجاوز خواهند نمود.

موقعیت محلی و نوع هادی	میزان حریم (متری)	میزان حریم هوایی (متری)
خطوط برق با کابل خودنگهدار در مجاورت امیران و مستحذات بدون قابلیت دسترسی عرفی به خط	زمینی (متری)	افقی
	۰.۵	۰.۹



موقعیت محلی و نوع هادی	میزان حریم (متری)	میزان حریم هوایی (متری)
خطوط برق با سیم تخت در مجاورت علائم راهنمایی، کیوسک تلفن، برجک روشنایی خیابان، تابلوی تبلیغاتی، پایه پرچم و نظایر آنها با ویژگی غیر موقت	زمینی (متری)	افقی
	۰.۹	۱.۳



ضمانت اجرایی تجاوز به حریم شبکه برق رسانی :

- ۱- بر اساس بند "د" از قسمت ۴-۵۰ آیین نامه تکمیلی تعرفه های برق، تجاوز به حریم شبکه برق رسانی قطع موقت انشعاب برق را در پی خواهد داشت.
- ۲- بر اساس ماده ۱۰ فوق الذکر واگذاری انشعاب برق ممنوع می باشد.
- ۳- بر اساس ماده ۹ لایحه فوق الذکر، تجاوز به حریم شبکه و تاسیسات برق قلع و قمع و رفع تجاوز با حضور نماینده دادستان را در پی خواهد داشت.



۱۲.۳. قانون سازمان برق ایران - مصوب ۱۹ تیر ۱۳۶۴:

ماده ۱- به منظور توسعه تولید - انتقال و توزیع نیرو، وزارت آب و برق موظف است با توجه به برنامه‌های اقتصادی و عمرانی کشور طرح‌های لازم و قطعی را تهیه و به موقع اجرا بگذارد.

ماده ۲- وزارت آب و برق مکلف است، پس از انجام مطالعات کافی کشور را از نظر تامین برق بدون الزام به پیروی از تقسیمات کشوری به مناطقی تقسیم نماید و برای تامین برق آن به تدریج اقدام به تاسیس شرکت‌های برق منطقه‌ای بنماید. تبصره- وزارت آب و برق می‌تواند برحسب توسعه فعالیت و مقتضیات فنی، حدود مناطق و حوزه خدمات شرکت‌های برق منطقه‌ای را تغییر دهد.

ماده ۳- وزارت آب و برق می‌تواند شرکت‌های برق منطقه‌ای را به صورت شرکت‌های سهامی تشکیل دهد. اساسنامه شرکت‌هایی که با سرمایه دولت یا با مشارکت شهرداری‌ها و یا مشارکت سرمایه‌های خصوصی تشکیل می‌گردد؛ با پیشنهاد وزارت آب و برق به تصویب کمیسیون‌های آب و برق و امور استخدام سازمان‌های اداری مجلس خواهد رسید.

ماده ۴- وزارت آب و برق در اجرای وظایف خود می‌تواند هر قسمت از اختیارات خود را در حدود این قانون و با رعایت مقررات مربوط به شرکت‌های برق منطقه‌ای یا موسسات دولتی و یا شهرداری‌ها و یا شرکت‌های تعاونی روستایی تفویض نماید.

ماده ۵- از تاریخی که وزارت آب و برق برای هر منطقه اعلام می‌نماید هیچ شخصی اعم از حقیقی و حقوقی نمی‌تواند بدون موافقت و کسب پروانه از وزارت آب و برق در توسعه یا ایجاد و احداث و بهره‌برداری تاسیسات تولید - انتقال و توزیع برق به- منظور مصرف در امور کشاورزی و صنعتی و تجارتي اقدام نماید. در صورت تخلف، وزارت آب و برق می‌تواند از شروع یا ادامه کار جلوگیری نماید. مقامات انتظامی موظف هستند با درخواست مامورین مجاز آب و برق از ایجاد و بهره‌برداری این قبیل تاسیسات جلوگیری نمایند.

ماده ۶- کلیه موسسات برق موجود موظفند که پس از آگهی وزارت آب و برق ظرف سه ماه درخواست پروانه نمایند. وزارت آب و برق درخواست‌های مزبور را مورد رسیدگی قرار خواهد داد و برای موسسات ذی‌صلاحیت پروانه صادر خواهد نمود. در صورتی که این موسسات واجد صلاحیت فنی نباشند یا پس از آگهی در ظرف مدت مقرر درخواست پروانه ننمایند و یا اجرای برنامه‌ها مقررات وزارت آب و برق را متعهد نشوند و بدان عمل ننمایند وزارت آب و برق می‌تواند کلیه تاسیسات و ابنیه مربوط را با حضور دادستان محل یا نماینده او تحت اختیار گرفته و آنها را تا مدت دو سال به صورت امانی اداره و پس از پایان مدت مقرر طبق ماده ۱۶ این قانون عمل کند.

تبصره ۱- موسسه برق عبارت از شرکت - بنگاه یا سازمانی است که به کار تولید یا انتقال یا توزیع به منظور خرید و فروش نیروی برق به طور عمده یا جزئی اشتغال داشته باشند، اعم از این که دولتی متعلق به شهرداری یا وابسته به آن خصوصی و مختلط باشد. موسساتی که در تاریخ تصویب این قانون به نحوی از انحا به امور تولید - انتقال - توزیع و یا فروش نیروی برق اشتغال دارند تا زمانی که وزارت آب و برق ادامه کار آنها را مجاز بداند، مشمول مفاد این قانون می باشند.

تبصره ۲- منظور از پروانه در این قانون اجازه نامه ای است که از طرف وزارت آب و برق به منظور ایجاد و بهره برداری از تاسیسات تولید - انتقال - توزیع و فروش نیروی برق طبق شرایط معین صادر می شود.

ماده ۷- وزارت آب و برق مقررات لازم را برای طرز اداره موسسات برق و بهبود وضع تولید - انتقال - توزیع و فروش نیروی برق وضع خواهد نمود کلیه موسسات برق باید از مقررات مزبور تبعیت نمایند.

ماده ۸- وزارت آب و برق می تواند، احتیاجات موسسات و یا شرکت های تابع برق را از لحاظ خدمات فنی و اداری با رعایت قانون استخدام کشوری تامین نماید و جهت آموزش فنی و اداری کارکنان موسسات مزبور در رشته های مورد نیاز ترتیبات لازم را معمول دارد.

تبصره- وزارت آب و برق یا موسسات و شرکت های تابع می توانند در قبال خدماتی که برای موسسات برق انجام می دهند کارمزدی معادل هزینه خدمات انجام شده تعیین و از موسسات مذکور دریافت دارند، وجوه حاصل به مصرف هزینه های مربوط به انجام مقاصد مقرر در این ماده خواهد رسید.

ماده ۹- از تاریخ تصویب این قانون، اخذ هر نوع وجهی از مصرف کنندگان برق از قبیل وام و حق اشتراک طبق تعرفه و آئین نامه - هایی خواهد بود که از طرف وزارت آب و برق تعیین و اعلام می شود.

تبصره ۱- آئین نامه های مذکور مشتمل بر جدول نرخ ها، مقررات و شرایط فروش برق، طرز احتساب بهای انواع مصارف و اصولی است که در انجام معاملات با مصرف کنندگان مورد عمل قرار خواهد گرفت.

تبصره ۲- موسسات برق تعرفه های مصوب را برای اطلاع عمومی آگهی خواهند کرد.

ماده ۱۰- کلیه موسسات برق، مکلف به رعایت تعرفه مصوبه وزارت آب و برق خواهند بود. مسوولان موسسات برق در صورت تخلف، علاوه بر رد مال یا وجه ماخوذه به ذینفع، به پرداخت دو برابر آن به عنوان جریمه محکوم خواهند شد. در مورد تخلف از شرایط مقرر در دفعه اول به پرداخت پنج هزار ریال تا پنجاه هزار ریال و در دفعات بعد به پرداخت ده هزار ریال تا یکصد هزار ریال جریمه نقدی محکوم خواهند شد.

تبصره

۱- آئین نامه مصرف جرایم اختصاصی ماخوذه به پیشنهاد وزارت آب و برق به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

تبصره ۲- گزارش کارکنان وزارت آب و برق که به موجب ابلاغ مخصوص وزیر آب و برق انتخاب و به دادرها معرفی می شوند ملاک تعقیب متخلفین و در حکم گزارش ضابطین دادگستری خواهد بود، و تعقیب این متخلفین طبق بند (ب) از ماده ۵۹ قانون آئین دادرسی کیفری به عمل خواهد آمد.

ماده ۱۱- عوارض شهرداری مصرف نیروی برق حداکثر یک ریال برای هر کیلووات ساعت خواهد بود که با توجه به مقتضیات و نیروی برق مصرفی بنا به پیشنهاد وزارت آب و برق و وزارت کشور و تصویب هیات وزیران تعیین خواهد شد.
تبصره ۱- از تاریخ تصویب عوارض شهرداری به مصرف نیروی برق به وسیله هیات وزیران تبصره ۱ قانون بودجه سال ۱۳۴۴ و کلیه مقررات مغایر با این قانون و مقررات مربوط به اخذ هرگونه عوارض از مصرف نیروی برق و یا لوازم از وسایل تولید، انتقال و توزیع نیروی برق ملغی است.

تبصره ۲- طرز اجرای این ماده و نحوه تامین و تعیین هزینه روشنایی معابر به موجب آئین نامه ای خواهد بود که در مدت ۶ ماه از طرف وزارت آب و برق کشور تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید. شهرداری ها برای هزینه روشنایی معابر غیر از عوارض مذکور در این ماده وجوه دیگری پرداخت نخواهند کرد.

تبصره ۳- کلیه عوارضی که به موجب تبصره ۵۱ قانون بودجه سال ۱۳۴۴ دریافت گردیده بابت بهای مصرفی معابر و موسسات شهرداری احتساب و بدهی شهرداری ها و شرکت های برق منطقه ای از این بابت نسبت به یکدیگر تصفیه شده تلقی خواهد شد.

تبصره ۴- درنقاطی که خارج از محدوده شهرها قرار دارد و فاقد شهرداری می باشد مبلغی به میزان عوارض مقرر در ماده ۱۱ این قانون به وسیله موسساتی که برق آن محل را تامین می کنند از مصرف کنندگان دریافت و طبق نظر انجمن ده و تایید بخشدار محل به مصرف روشنایی معابر خواهد رسید.

ماده ۱۲- کلیه موسسات و سازمان ها اعم از دولتی یا خصوصی یا متعلق و یا وابسته به شهرداری ها و یا مختلط که به نحوی از انحا اقدام و یا شرکت دارند موظفند از روش و تصمیمات متخذه و مقررات وزارت آب و برق پیروی نموده آنها را به موقع اجرا بگذارند و آمار و اطلاعاتی را که از طرف وزارت آب و برق خواسته می شود در اختیار آن وزارتخانه قرار دهند.

ماده ۱۳- افتتاح اعتبار اسنادی یا ترخیص کالاهای مربوط به تولید - انتقال و یا توزیع نیروی برق از گمرکات که از طرف اشخاص حقیقی یا حقوقی صورت بگیرد باید با موافقت وزارت آب و برق باشد.

ماده ۱۴- مجازات‌های مربوط به تخلفات و جرم‌ها و به‌طور کلی ضمانت‌های اجرایی این قانون که زاید بر مجازات‌های جنبه بزرگ نباشد و در این قانون پیش‌بینی نشده باشد بنا به پیشنهاد وزارتین آب و برق، دادگستری و تصویب کمیسیون‌های دادگستری مجلسین تعیین خواهد گردید.

ماده ۱۵- وزارت آب و برق مجاز است هر موقع لازم بداند تمام یا قسمتی از تاسیسات تولید - توزیع و انتقال نیروی برق متعلق به هریک از موسسات برق را مورد بازرسی قرار دهد. موسسات مزبور موظفند نظریاتی را که وزارت آب و برق لحاظ بهبود وضع فنی، مالی و اداری اعلام می‌کند اجرا نمایند.

ماده ۱۶- وزارت آب و برق، موسسات و شرکت‌های تابعه می‌توانند در صورتی که احتیاج به خرید اراضی، ابنیه، مستحقات و تاسیسات تولید - انتقال و توزیع نیروی برق متعلق به اشخاص حقیقی یا حقوقی داشته باشند به شرح زیر خریداری و تصرف نمایند.

الف) تعیین بهای اراضی، ابنیه، مستحقات و تاسیسات تولید - انتقال و توزیع نیروی برق از طریق توافق بین دستگاه اجرایی و مالکین آنها به عمل می‌آید و در صورت عدم توافق هیاتی مرکب از دادستان کل، وزیر آب و برق و مدیر کل ثبت یا نمایندگان آنان با توجه به نظر کارشناسان بهای اموال مورد بحث را تعیین خواهند کرد و رای هیات قطعی است.

ب) ملاک تعیین قیمت اراضی، ابنیه و مستحقات عبارت از بهای عادله مشابه آنها واقع در حوزه عملیات در سال قبل از تاریخ تصویب طرح، بدون در نظر گرفتن منظور از خرید و تاثیر اجرای عملیات در قیمت‌ها خواهد بود.

ج) ملاک تعیین قیمت تاسیسات تولید - انتقال و توزیع برق در صورتی که تاسیسات مزبور طبق اصول فنی نگهداری شده باشد، بهای خریداری تاسیسات مزبور را در آغاز کار، پس از کسر مبالغ مربوط به استهلاک، طبق جدول منضم به این قانون خواهد بود. در مواردی که مدت استهلاک سپری شده باشد ولی تاسیسات مذکور قابل استفاده باشند وزارت آب و برق موسسات و شرکت‌های تابع می‌توانند تاسیسات مزبور را به بهایی که از ده درصد قیمت خرید اولیه تجاوز نکند، طبق نظر کارشناس خریداری نمایند. بهای خریداری تاسیسات مزبور در آغاز کار باید متکی به اسناد مثبت باشد و در صورت فقد اسناد یا قابل اعتماد نبودن اسناد کارشناس بهای خرید اولیه را با توجه به مشابه آن در تاریخ تعیین خواهد نمود.

د) در صورتی که تاسیسات مورد خریداری مطابق اصول فنی نگهداری نشده باشد بر مبنای فوق‌الذکر ارزیابی شده و کسر قیمت حاصله در نتیجه عدم نگهداری طبق اصول فنی از طرف کارشناس تشخیص و از بهای مقرر کسر خواهد شد.

ه) بهای املاک مزروعی و باغات و قلمستانها طبق بند ب تعیین و با رعایت ماده ۵ قانون طرز تقویم و تملک اراضی مورد نیاز سد لتیان به مالک و کشاورزان پرداخت خواهد شد.

و) نسبت به املاک موقوفه طبق مقررات فوق عمل خواهد شد و در صورتی که فروش آنها مجاز نباشد به طریق اجاره طویل‌المدت استفاده خواهد شد.

ز) در صورتی که مالک به انتقال ملک و متولی موقوفه به اجاره دادن و تحویل آن رضایت ندهد دادستان محل با رعایت مقررات این قانون از طرف او سند انتقال و یا اجاره ملک مورد نظر را پس از سپردن قیمت یا مال الاجاره پنج سال در صندوق ثبت اسناد امضا و در مدت یک ماه به تخلیه قطعی ملک اقدام می‌نماید و در هر حال عدم توافق متولی موقوفه به اجاره و یا منبع مال الاجاره مانع عملیات وزارت آب و برق نیست.

تبصره ۱- در موارد ضروری، باتصویب وزیر آب و برق انجام تشریفات ارزیابی و پرداخت بهای خرید مانع تصرف و انجام کار نیست.

تبصره ۲- بهای تاسیسات متعلق به شهرداری‌ها به شرح فوق ارزیابی خواهد شد ولی به جای پرداخت نقدی شهرداری مربوطه معادل ارزش تاسیسات و یا سهام خود در شرکت برق منطقه‌ای شریک شده و سهام خواهد داشت.

ماده ۱۷- در مواردی که از طرف وزارتخانه و موسسات دولتی و یا شهرداری‌ها امتیاز یا اجازه‌ای به اشخاص حقیقی و یا حقوقی جهت تولید - توزیع و فروش برق داده شده باشد وزارت آب و برق از تاریخ تصویب این قانون جانشین امتیاز دهنده و یا اجازه دهنده خواهد بود.

ماده ۱۸- وزارت آب و برق و موسسات و شرکت‌های تابعه آن مجاز می‌باشند در صورت لزوم در معابر عمومی شهرها و حریم اماکن، مستغلات و اماکن خصوصی که مشرف به معابر عمومی می‌باشد و زمینهای زراعتی تا آنجایی که صرفاً موجب خرابی و سلب استفاده متعارف از املاک مردم نشود به منظور نصب وسایل انتقال و توزیع (از قبیل پایه - مقره - جعبه انشعاب - پایه چراغ و امثالهم) و همچنین عبور کانال خطوط برق مجاناً استفاده کند رعایت حریم خطوط انتقال و توزیع نیروی برق از طرف مالکین الزامی است در صورتی که مالک بخواهد در تغییر، تعمیر یا تجدید ساختمان اقدام نماید که مستلزم تغییر محل وسایل انتقال و توزیع برق باشد وزارت آب و برق مکلف است فوراً نسبت به تغییر محل وسایل انتقال و توزیع نیروی برق اقدام نماید.

تبصره - در صورتی که اراضی واقع در خارج از محدوده شهرها که در مسیر خطوط انتقال و توزیع نیروی برق و نصب پایه‌ها از بین برود و یا خسارتی به آنها وارد شود، وزارت آب و برق و موسسات و شرکت‌های تابعه آن باید خسارت مالک اعیانی را به ترتیب مذکور در ماده ۱۶ این قانون جبران نمایند. بدون این که وقفه‌ای در کارهای احداث خطوط انتقال و توزیع برق ایجاد شود.

تبصره ۲- حریم خطوط انتقال و توزیع نیروی برق اعم از هوایی و زیر زمینی با توجه به ولتاژ برق با پیشنهاد وزارت آب و برق و تصویب هیات وزیران تعیین خواهد شد.

ماده ۱۹- در صورتی که در مسیر خطوط هوایی نیروی برق درختانی باشد که ایجاد مخاطرات فنی نمایند وزارت آب و برق و موسسات و شرکت‌های تابعه آن می‌توانند اقدام به هرس یا قطع درختان نمایند بهای درختان قطع شده طبق ماده ۱۶ این قانون پرداخت خواهد شد.

۹,۲. مصوبه شماره ۱۲۷۲۷/ت/۵۰۷۳۲ هیات وزیران مورخه ۱۳۹۴/۰۲/۰۶ به ابلاغیه‌ی شماره ۱۱/۶۰۹ مورخه ۱۳۹۴/۰۲/۱۵

حریم خطوط هوایی انتقال و توزیع نیروی برق

۱۲،۴. لایحه قانونی راجع به اشخاصی که بدون مجوز قانونی به منظور بهره‌گیری از آب و برق تاسیسات وزارت نیرو و شرکتها و سازمانهای تابعه اقدام می‌نمایند. مصوب ۲۵ اسفند ۱۳۵۸
شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران

ماده واحده- هر شخص حقیقی و حقوقی که بدون مجوز قانونی و برخلاف موازین شرعی و قانونی به منظور بهره‌گیری از آب و برق تاسیسات وزارت نیرو، شرکتها و سازمانهای تابعه، خودسرانه اقدام نماید در دادستانی کل انقلاب اسلامی ایران قابل تعقیب خواهد بود.

تبصره: سازمانهای آب و برق در سراسر کشور و سپاه پاسداران و به‌طور کلی قوای انتظامی موظفند در تشکیل پرونده و معرفی مرتکب به دادستانی کل انقلاب اسلامی ایران اقدام و تحت نظر و دستورات مراجع مزبور انجام وظیفه نمایند.

۱۲,۵. لایحه قانونی رفع تجاوز از تاسیسات آب و برق کشور - مصوب ۳ تیر ۱۳۵۹ شورای انقلاب

جمهوری اسلامی ایران

ماده ۱- هرکس از آب لوله کشی، انهار آبیاری، شبکه‌های توزیع برق و خطوط انتقال نیروی برق استفاده غیرمجاز نماید یا در تاسیسات آب و برق دخالت غیر قانونی کند به پرداخت مبلغ بیست تا پنجاه هزار ریال جزای نقدی و رفع تجاوز و اعاده وضع سابق به حبس جنحه‌ای از ۶۱ روز تا شش ماه و در هر دو حال به جبران خسارات وارده محکوم خواهد شد چنان‌که عمل مرتکب برطبق قوانین دیگر مشمول مجازات بیشتری باشد به اشد مجازات محکوم می‌شود.

ماده ۲- هرگاه استفاده یا دخالت به نفع اشخاص حقوقی باشد مجازات مقرر در ماده ۱ درباره مدیر مسوول شخص حقوقی اعمال خواهد شد مگر آن‌که مشارالیه اثبات نماید که دستوردهنده شخص دیگری بوده که در این صورت مجازات مقرر درباره دستور دهنده اجرا خواهد شد.

ماده ۳- مجازات پیش‌بینی شده در ماده ۱ برای کارگران و افرادی نیز که به دستور دیگری در تاسیسات آب و برق دخالت غیرقانونی می‌کنند مقرر است.

ماده ۴- هرگاه مرتکب با کارگران و افراد مذکور از مستخدمین شاغل یا بازنشسته سازمان‌های ذیربط باشند به حداکثر مجازات مقرر در ماده ۱ و انفصال موقت از شش ماه تا سه سال و یا انفصال دایم و قطع حقوق بازنشستگی در مورد بازنشستگان محکوم می‌شوند.

ماده ۵- افرادی که قبل از تصویب این قانون مرتکب اعمال مذکور در ماده ۱ شده‌اند مکلفند ظرف یک ماه از تاریخ اعلام سازمان‌های ذینفع، هزینه خرابی‌های حاصله و به تشخیص سازمان‌های مذکور بپردازند، در غیر این صورت به مجازات مقرر در همان ماده و رفع تجاوز، ترمیم، اعاده وضع سابق و جبران خسارت وارده محکوم خواهند شد.

ماده ۶- تعقیب کیفری و اجرای احکام صادره در هر مرحله که باشد در صورت ترمیم خرابیها دستور رفع تجاوز و اعاده وضع سابق با گذشت سازمان‌های ذینفع موقوف خواهد شد.

ماده ۷- دادرها پس از وصول پرونده و به درخواست سازمان ذینفع فوراً و خارج از نوبت دستور رفع تجاوز و ترمیم خرابی‌ها حاصله و اعاده وضع سابق را به هزینه مرتکب خواهند داد. هرگاه مرتکب از تادیه هزینه خودداری نماید سازمان ذینفع با اجازه دادرها برای ترمیم خرابی‌ها و اعاده وضع سابق اقدام خواهد نمود و سپس هزینه‌های انجام شده را به اضافه ۱۰٪ مرتکب وصول خواهد کرد.

ماده ۸- هر کس نسبت به عملیات اجرایی که به منظور احداث تاسیسات آب و برق انجام می‌شود مزاحمت یا ممانعت به عمل آورد، به حبس جنحه‌ای از ۶۱ روز تا شش ماه و جبران خسارت وارده محکوم خواهد شد. به علاوه دادرها مکلفند به درخواست سازمان‌های ذینفع فوراً و خارج از نوبت دستور رفع مزاحمت و ممانعت صادر نمایند.

ماده ۹- چنان‌چه در مسیر و حریم خطوط انتقال، توزیع نیروی برق، حریم کانال‌ها و انهار آبیاری احداث ساختمان و درختکاری و هر نوع تصرف خلاف مقررات شده یا بشود سازمان‌های آب و برق برحسب مورد با اعطای مهلت مناسب با حضور نماینده

دادستان مستحذات غيرمجاز را قلع و قمع و رفع تجاوز خواهند نمود. شهربانی و ژندارمری مکلفند که به تقاضای سازمانهای ذیربط برای اعزام ماموران کافی و انجام وظایف مزبور اقدام نمایند.

ماده ۱۰- اعطای پروانه ساختمان و انشعاب آب و برق و گاز و سایر خدمات در مسیر و حریم موضوع ماده ۹ ممنوع است.

شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران